

СТЕВАН ТОНТИЋ

РАЗГОВОР С МАЈКОМ

ПОРУКА ИЗ АУШВИЦА

Богу ће требати опроштај од мене*
Зато што је дозволио да ме,
Без кривице и без суда,
Претворе у скелет, у живо распеће.
То је моја посљедња воља,
Порука преживјелом људском роду.
Бог је ионако видјет неће.

Како да је види кад не видје
Страву која је прекрила земљу
И порушила свијетла небеса,
Кад не видје крематоријум
Кроз који ће ме, претвореног у дим,
Послати у сусрет – с Њим!?

Богу ће требати опроштај од мене.
То је оно што ћу сад да изустим
Док још дишем.

То и ништа више.

Ово, без жеље за осветом,
Казах језиком Јова, Божјег човјека,
Језиком мог поништеног живота
И непокореног Ја.

Нек се зна.

* Запис нађен на зиду у Аушвицу.

РАЗГОВОР С МАЈКОМ

На сан ми већ неко вријеме
Долази мајка
Која је умрла давно, давно...

Кад јој неку ноћ опрезно рекох:
Мајко, хвала ти што ме се сјећаш,
Али би могла и да се одмориш
Од својих ноћних посјета,
Много си уморна, мајко.

Сине, мили сине,
Ја се одморим у сусрету с тобом,
С оним кога волим највише на свијету.

Ти рече на мојој сахрани
Како ми је душа узлепршала на небо,
Смјестивши се Богу с десне стране.
Али ја Бога не видјех, сине,
Ни с десне ни с лијеве стране.
Очи су ми исцуриле тражећи га.
Вољела бих да га угледам
Као што тебе гледам,
Да му за тебе кажем
И онда се предам.

Мајко, драга мајко,
Бог се види чистим срцем.
Имаш велико срце.
Бог се већ уселио у њега,
Ту се он скућио.

Шта то збориш, сине?
Бог је скућен у самом себи,
У бескрајној васељени,
А не у грудвици мог јадног срца.

И срце је васељена, мајко,
Ал' само кад Бог у њега уђе
И пригрли га ко рођено своје.

Ти си мој бог, сине.
Бога ја у теби видим.
И немој то да ми браниш
Док још можеш да сањаш.
Немам чега да се стидим.

Тобом ћу своју смрт да обожим.

Имам право на свог бога
Кога сам родила из љубави.
И знај, да сам твоја
Цијелом душом – душа се уткала
У твоје Ја.

А знам, добро знам:
Бог о коме ти говориш,
Он је у свему живом и мртвом,
Тако Бог постоји и за мене
Твојим постојањем, сине мој.

То осјећа и твоје срце,
Твоје Ја, и кад спава –
Са мном се сашаптава.

ПРИЈАТЕЉЕВ ТРОФЕЈ

Имао сам пријатеља, драгог пријатеља,
Дијелили смо добро и зло,
При чему је сваки, штитећи другога,
Терет зла радо узимао на се.
Ништа нас није могло раставити.

Моје Ја и његово Ја
Били су, говорило се, ко бубањ и шипка.

А онда је наједном избио рат
За који је окривио сусједне народе,
И још неке, све осим свога.

Чим је запуцало, отишао је под шатор
Новог народног вође,
Ја остадох сам, ни на чијој страни.

Затим је стао да ми спочитава
Неопростив недостатак патриотизма,
Одапињући вербалне стријеле
Умочене у крв нашег побратимства
Која је почела да се хлади.
Похрањивао сам их у тоболац свог срца,
Све док ми срце није препукло.

На крају је почео да ме приказује
Као ратни трофеј у праведној борби
За коју је добио највиша одличја.
С њима је и у гроб легао,
Ожаљен као велики син народа.

Мир његовој напаћеној души!

САН О ПОГУБЉЕЊУ

Већ дуго ме мори сан
Да ћу на дан великог празника
Који се опасно приближава
Бити јавно осуђен и погубљен
На централном тргу главног града.

Моје мисли о вођама мафије
Откуцавају им моји доушници,
Сателити мога Ја.

Ко би други и успио да дешифрује
Тајне снитве моје душе,
Осим тих унутрашњих покварењака?

Слаба ми је утјеха да ће, кад-тад,
Казна стићи нелојалне пратиоце,
Који ме продаше за пар сребрењака.

А празник само што није свануо.
Пријатељи шапућу да ће моје погубљење
Бити главни догађај на свечаности
У присуству хиљада људи.

Па зар ми треба већа сатисфакција
За све што сам у животу чинио?

Свевишњи најзад суди.

ИДЕНТИТЕТ

Ноћас ми неки зао демон,
Добаци у бришућем лѣту:

Срби су се, ако ниси знао,
Одавно утврдили у свом
Националом Идентитету.

Или својски гину у ратовима,
Ил' су избјеглице и прогнаници.
Остали раде у Санитету.